

Dosarul nr. 3ra-1105/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, Gr. Dașchevici, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Doban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni, privind anularea actului administrativ, obligarea recalculării pensiei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2018, Victor Doban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni, privind anularea actului administrativ, obligarea recalculării pensiei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a înaintat Ministerului Afacerilor Interne o cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea pensiei cu avantaje și includerea în vechimea în muncă a perioadei, în care a lucrat în calitate de polițist al Izolatorului de Detenție Provizorie al Comisariatului General al Poliției Chișinău, cererea fiind satisfăcută conform ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 96 din data de 20 martie 2018.

Reclamantul a menționat că la 01 octombrie 2018, cu tot pachetul de documente s-a adresat către Casa Teritorială Asigurări Sociale Ialoveni cu cerere pentru

introducerea modificărilor în valoarea cuantumului pensiei. Susține că actele nu i-au fost primite, după care, la 12 octombrie 2018, a formulat o cerere prealabilă. La data de 19 octombrie 2018 a primit răspunsul, prin care i s-a refuzat în satisfacerea cererii prelabile. Consideră refuzul în satisfacerea cererii prelabile drept unul ilegal și neîntemeiat, din următoarele motive.

Reclamantul a indicat că a activat în organele afacerilor interne de la 11 decembrie 1992 până la 29 iunie 2011, apoi obținând calitatea de pensionar al Ministerului Afacerilor Interne, iar în Izolatorul de Detenție Provizorie a lucrat în perioada 24 iunie 2005 - 29 iunie 2011.

Reclamantul a relatat că conform avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la modul de aplicare a pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, colaboratorii, care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală, izolatoare de detenție provizorie, au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Reclamantul a indicat că prezentând certificatul, eliberat de Departamentul de Poliție Chișinău al Ministerului Afacerilor Interne, la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin refuzul ultimei în recalcularea cuantumului pensiei i s-a încălcat dreptul său.

Reclamantul Victor Doban a solicitat admiterea acțiunii, declararea ilegalității răspunsului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 2216 din 19 octombrie 2018, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei începând cu 01 iulie 2011, luându-se în considerare recalculul confirmat de Departamentul de Poliție Chișinău, prin certificatul nr. 9767 din 20 iunie 2018, încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a sumei de 5000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Victor Doban, a fost recunoscut ca fiind ilegal răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 2216 din 19 octombrie 2018, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să-i recalculeze lui Victor Doban vechimea în muncă în organele afacerilor interne pentru perioada 24 iunie 2005 - 29 iunie 2011, ca perioadă de activitate cu înlesniri (1:2), calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent să calculeze și să-i achite lui Victor Doban diferența pensiei recalculate conform vechimii în muncă de 26 ani, 5 luni și 19 zile, începând cu data de 01 iulie 2011 și pe viitor, s-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în beneficiul lui Victor Doban cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 3000 lei.

Prin decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 05 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Doban

împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni, privind anularea actului administrativ, obligarea recalculării pensiei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că cazul reclamantului Victor Doban cade sub incidența situației reglementate de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Instanța de apel a constatat că în perioada 10 decembrie 1992 - 29 iunie 2011, Doban Victor a îndeplinit serviciul neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor afacerilor interne, din care: în perioada 24 iunie 2005 - 29 iunie 2011 a activat în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău.

Astfel, instanța de apel a reținut că Victor Doban a activat în funcția de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău. Prin urmare, reclamantul întrunește condițiile legale pentru a beneficia de calcularea vechimii în muncă cu avantaje, iar argumentele apelantei referitor la acest subiect sunt neîntemeiate. În aceste condiții, instanța de fond just a conchis despre temeinicia acțiunii și ilegalitatea refuzului în recalcularea pensiei, deoarece circumstanțele speței cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 28 octombrie 2020 și 10 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o prin intermediul oficiului poștal cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale, a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind apreciate eronat probele.

Recurenta a indicat că la 08 august 2011, lui Victor Doban i-a fost stabilită pensia, începând cu 30 iunie 2011, în mărime de 50 % din salariu, pentru o vechime în muncă de 20 ani 5 luni și 14 zile (f.d.45).

Recurenta a relatat că la 12 octombrie 2018, Victor Doban a înaintat cerere organului de asigurări sociale, prin care a solicitat recalcularea pensiei, cu includerea în vechimea în muncă a înlesnirilor de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada în care a activat în Izolatorul de detenție provizorie al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău. Prin răspunsul nr. 2216 din

19 octombrie 2018, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni a refuzat recalcularea pensiei, invocând că perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, respectiv temei de recalculare a pensiei nu este.

La 12 noiembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Victor Doban copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 118 vol. I).

La 23 noiembrie 2020 Victor Doban, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 21 octombrie 2020. Totodată, decizia recurată a fost notificată recurente Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data de 27 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă ana.rosu@justice.md, anexat la materialele cauzei (f.d. 108).

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recurs nemotivat la 28 octombrie 2020 și recurs motivat la 12 noiembrie 2020. (f.d. 109, 114-117, vol. I).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan